

Warszawa dn. 12 lipca 2016 r.

DUS.III.053.81.2016.MSz

### **Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji**

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. poz. 1195), zawiadamia, że Pana petycja z dnia 12 kwietnia 2016 r., dotycząca weryfikacji przez ZUS zwolnień lekarskich, została rozpatrzona negatywnie.

### **Uzasadnienie**

Petycja, która wpłynęła do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 12 kwietnia 2016 r., zawiera postulat wprowadzenia przepisów, które nałożą na Zakład Ubezpieczeń Społecznych obowiązek kontrolowania lekarza, w przypadku gdy zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy nie zostało wystawione.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje zadania związane z kontrolą prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń lekarskich przy zachowaniu zasad określonych w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 372). Zgodnie z przepisami wymienionego aktu prawnego - w celu kontroli zaświadczenia lekarskiego Zakład może:

- skierować ubezpieczonego na badanie przez lekarza orzecznika lub konsultanta, na badania dodatkowe - w okresie orzeczonej niezdolności do pracy,
- zażądać od wystawiającego zaświadczenie lekarskie udostępnienia dokumentacji medycznej stanowiącej podstawę wystawienia tego zaświadczenia.

Kontrola zaświadczeń lekarskich jest podejmowana:

- na wnioski pracodawców oraz komórek zasiłków Zakładu,
- z inicjatywy lekarzy orzeczników Zakładu.

Zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy zostały uregulowane w przepisach rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2015 r. w *sprawie trybu i sposobu orzekania o czasowej niezdolności do pracy, wystawiania zaświadczenia lekarskiego oraz trybu i sposobu sprostowania błędu w zaświadczeniu lekarskim* (Dz. U. z 2015 r., poz. 2013). Zgodnie z przepisami powołanego aktu prawnego:

- orzekanie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, następuje po przeprowadzeniu postępowania diagnostyczno-leczniczego,
- przy orzekaniu należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności istotne dla oceny stanu zdrowia i upośledzenia funkcji organizmu powodujące czasową niezdolność do pracy ubezpieczonego, ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju i warunków pracy,
- zaświadczenie lekarskie wystawia się wyłącznie po przeprowadzeniu bezpośredniego badania, na okres, w którym ubezpieczony ze względu na stan zdrowia powinien powstrzymać się od pracy, jednak nie dłuższy niż do dnia, w którym jest niezbędne przeprowadzenie ponownego badania stanu zdrowia.

W przedstawionym stanie prawnym, nie znajduje uzasadnienia stanowisko prezentowane w petycji, zgodnie z którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien podejmować kontrolę lekarza udzielającego świadczeń zdrowotnych, w przypadku gdy zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy nie zostało wystawione. Należy podkreślić, że orzekanie o stanie zdrowia i związane z tym wystawianie zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy odbywa się w ramach udzielania świadczeń zdrowotnych (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o *zawodach lekarza i lekarza dentysty*, t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 464 z późn. zm.). Orzekanie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, będące jednym z elementów procesu diagnostyczno - leczniczego ustawodawca powierzył lekarzom systemu ochrony zdrowia, którzy leczą pacjenta. Obowiązujące przepisy prawa ustanawiają organy właściwe do prowadzenia odpowiedzialności zawodowej, okręgowe sądy lekarskie, Naczelny Sąd Lekarski) oraz organy właściwe do prowadzenia postępowań w przypadku naruszenia praw pacjenta (Rzecznik Praw Pacjenta, Komisja Lekarska przy Rzeczniku Praw Pacjenta). Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 186) pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy mogą wnieść sprzeciw wobec opinii albo orzeczenia lekarza. Prawo to ma pacjent, a w jego imieniu także przedstawiciel ustawowy. Omawiane prawo polega na możliwości zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia, jeżeli mają one wpływ na prawa lub obowiązki pacjenta wynikające z przepisów prawa. Orzeczenia wypisywane są najczęściej w formie

świadectw stanu zdrowia. O stanie zdrowia orzeka lekarz. Kodeks Etyki Lekarskiej formułuje wymagania, jakim odpowiadać powinno wydawane przez lekarza zaświadczenie. Wydawanie zaświadczeń lekarskich może nastąpić jedynie na podstawie aktualnego badania lub odpowiedniej dokumentacji. Lekarz przy wydawaniu opinii lub orzeczenia powinien występować jako podmiot bezstronny, który ma ustalić pewien stan faktyczny. Wydawanie orzeczeń i opinii lekarskich podlega – tak samo jak udzielanie świadczeń zdrowotnych – ogólnym standardom wykonywania zawodu lekarza. Przepisy prawa wymagają od lekarza należytej staranności w działaniu zarówno przy badaniu ogólnym, kierowaniu na badania dodatkowe, jak i wnioskowaniu. Rozumowanie lekarza wydającego opinię lub orzeczenia ma być logiczne, oparte na aktualnej wiedzy, a sformułowane wnioski mają być rzetelne.

W przekonaniu resortu rodziny, pracy i polityki społecznej obowiązujące regulacje ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa są prawidłowe i wraz z pozostałymi wyżej wymienionymi ustawami możliwie optymalnie uwzględniają interesy ubezpieczonych. Dlatego też w ocenie resortu nie wydaje się zasadnie rozważanie potrzeby uzupełniania przepisów przedmiotowej ustawy.

#### **Pouczenie**

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

z up.  **MINISTER**  
**PODSEKREТАRZ STANU**